

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 32P/51/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6717210448
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Steinsdorferová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2018:6717210448.2

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica, v právnej veci starostlivosti o maloletého Z. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpeného A. práce sociálnych vecí a rodiny F., dieťa matky I. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. č. XXX, právne zastúpená N.. Z. T., advokátkou, so sídlom H. H., I. XX a otca N.. C.. I. G., C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., F. XX, t. č. H. H., G. XXXX/X, právne zastúpený N.. W. Q., advokátkou, so sídlom H. H., J. A. Y. XXB, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

Súd konanie vo veci zastavuje.
Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom podaným dňa 26.07.2017 na Okresnom súde Zvolen domáhala, aby súd maloletého Z. G., nar. XX.XX.XXXX zveril do jej osobnej starostlivosti, otec zaviazal prispievať na výživu maloletého mesačne sumou 200 Eur vždy do 15 dňa vopred a upravil styk otca s maloletým tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletým každý párný týždeň v sobotu od 15:00 hod. do 19:00 hod. bez prítomnosti matky otca maloletého.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 12NcC/21/2017-108 zo dňa 29.12.2017 prikázal prejednanie veci Okresnému súdu Banská Bystrica.

3. Podaním doručeným súdu dňa 18.09.2018 matka zobrala svoj návrh späť a navrhla, aby súd konanie vo veci zastavil. Späťvzatie návrhu odôvodnila tým, že podala v júli 2017 návrh na úpravu práv a povinností rodičov na čas do rozvodu. Po dohode majú nastavený styk stretávania otca s maloletým, ktorý sa realizuje už od konca marca 2018, t. j. už 6 mesiacov. Dňa 15.03.2018 počas sedenia u PhDr. K. sa rozprávali o možnosti stretávania - jeden dlhší týždeň od piatku do nedele, druhý kratší zo štvrtka do piatku. Do praxe to zaviedli počas sviatkov Veľkej noci. Kvôli prehľadnosti uviedla týždne podľa plánovacieho kalendára od 13. - 37 týždňa roku 2018. Ďalej uviedla, že dňa 11.09.2018 sa nemohla dostaviť na pojednávanie vo veci, kvôli akútnym zdravotným problémom, ale mala za to, že sa v tento deň možno podarí uzatvoriť rodičovská dohoda, ktorú otec navrhoval na stretnutí dňa 07.08.2018. Dňa 27.09.2018 je vytýčený termín pojednávania vo veci rozvodu a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode a práve počas tohto pojednávania je možnosť uzavretia rodičovskej dohody. Nie je dôvod na pokračovanie v konaní o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému na čas do rozvodu rodičov, nakoľko hlavným bude pre ňu konanie o rozvod a úpravu práv a povinností k maloletému na čas po rozvode. Návrh podávala v čase, keď od manžela odišla, nevedela, či budú schopní sa rozprávať a do akej miery si nastaviť potrebné veci týkajúce sa maloletého. Prvý termín pojednávania vo veci bol vytýčený až po 15 mesiacoch od podania návrhu a ako už uviedla, od konca marca 2018 nastavili aj režim stretávania, tak že otec je s maloletým v pravidelnom kontakte, pravidelne platí výživné, preto nie je potrebné, aby súd naďalej konal v tejto predmetnej veci aj vzhľadom na krátkosť času do pojednávania vytýčeného v rozvodovom konaní.

4. Opatrovník v podaní doručenom súdu dňa 04.10.2018 uviedol, že nemá výhrady k podaniu matky a so zastavením konania súhlasí.

5. Otec vo svojom vyjadrení doručenom súdu dňa 05.10.2018 uviedol, že so zastavením nesúhlasí. Trvá na tom, že styku s maloletým sa musí od matky vždy dožadovať, musí vynakladať značné úsilie na to, aby mohol so synom tráviť čas a podieľať sa na jeho výchove. V návrhu na zastavenie konania matka rozpísala jednotlivé týždne, kedy dochádza k jeho stretávaniu sa so synom, avšak uvedené časy, najmä preberania od matky, nie sú pravdivé. Časy preberania a odovzdávania syna si autoritatívne stanovila matka. V súvislosti s časom preberania maloletého, ktoré matka určila na 16:30 hod. má za to, že tento nie je pre dieťa vhodný, vzhľadom na vzdialenosť, ktorú je potrebné prekonať do jeho bydliska. Cesta autom trvá cca 1 hodinu. Vzhľadom na denný, ale predovšetkým večerný režim dieťaťa, takto matkou stanovená hodina jeho preberania otcom, nie je v záujme maloletého. Napriek tomu, že čas odovzdávania maloletého si stanovila o 16:30 hod. tento takmer nikdy nedodrжала. Uvedené časy matkou v návrhu, najmä pri preberaní maloletého sa poväčšine nezhodujú s realitou. Preto uviedol skutočné časy v dátumoch od 27.04.2018 do 14.09.2018. Na čase stretnutia s maloletým sa musí s matkou pred každým stretnutím osobitne dohodnúť. Musí ju kontaktovať opakovane, niekedy odpíše až po pár dňoch. S matkou sa opakovane snažil upraviť rodičovské práva a povinnosti na čas do rozvodu manželstva dohodou, no napriek tomu, že od 24.03.2018 sa pokúšal vyvolať osobné stretnutie s ňou, k stretnutiu došlo až dňa 07.08.2018, avšak na rodičovských právach a povinnostiach sa s matkou z dôvodov na jej strane nedohodli. Keďže nemajú stanovené pevné pravidlá v súvislosti s realizáciou styku, spôsobuje tento stav medzi rodičmi napätie. Keďže sa jedná o konanie, ktoré mohlo začať aj bez návrhu, ako rodičia sa nevedia dohodnúť na úprave rodičovských práv a povinností v časti režimu styku, je potrebné v tomto konaní pokračovať v súlade s ust. § 29 ods. 2, 3 CMP a o rodičovských právach a povinnostiach rozhodnúť autoritatívnym stanovením pravidiel súdom, ktoré ako rodičia budú rešpektovať. Vzhľadom na skutočnosť, že v konaní o rozvod manželstva vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 32P/240/2017 súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie, žiada, aby v tomto konaní súd znalecké dokazovanie nevykonával z dôvodu hospodárnosti.

6. Súd zistil, že na Okresnom súde Banská Bystrica sa pod sp. zn. 32P/240/2017 vedie konanie o rozvod manželstva rodičov maloletého a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode. Súd pojednávanie dňa 27.09.2018 odročil na neurčito z dôvodu potreby nariadenia znaleckého dokazovania.

7. Podľa § 29 CMP navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celkom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. Súd konanie nezastaví, ak sa mohlo začať aj bez návrhu a je potrebné v konaní pokračovať. Súd konanie nezastaví, ak niektorý z účastníkov so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí.

8. Späťvzatie návrhu na začatie konania je dispozičným oprávnením navrhovateľa, ktorý svojimi procesnými úkonmi má právo ovplyvňovať priebeh a smerovanie súdneho konania. Dispozičné právo navrhovateľa v mimosporových konaniach môže byť za určitých okolností obmedzené verejným záujmom na pokračovaní v konaní. V prípade, ak ide o konanie, ktoré súd môže začať aj bez návrhu podľa § 23 ods. 2 CMP, je povinný pred rozhodnutím o späťvzatí návrhu skúmať, či nie je v konaní vhodné pokračovať. Súd tak postupuje za účelom ochrany práv slabšieho subjektu v konaní. Rovnako súd môže pokračovať v konaní, ak so späťvzatím návrhu z vážnych a odôvodnených dôvodov ostatní účastníci konania nesúhlasia. V prípade, ak bolo podané späťvzatie návrhu v konaní, ktoré je možné začať aj bez návrhu, súd pristúpi ku skúmaniu nesúhlasov ostatných účastníkov konania až sekundárne, teda potom, ako dospel k záveru, že nie je potrebné pokračovať v konaní podľa § 29 ods. 2 CMP. Ak súd zistí dôvody, pre ktoré je potrebné pokračovať v konaní, alebo akceptuje nesúhlas ostatných účastníkov konania proti späťvzatiu návrhu, rozhodne o nezastavení konania a po doručení rozhodnutia účastníkom konania v konaní pokračuje.

9. Súd zistil, že navrhovateľka zobrala svoj návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností späť z dôvodu, že v čase podania návrhu nevedela, akým spôsobom bude s otcom komunikovať ohľadne výkonu rodičovských práv a povinností a tiež preto, že pre ňu je hlavné konanie o rozvod manželstva a s tým spojená úprava výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode. Súd v predmetnej veci odročil posledné pojednávanie za účelom nariadenia znaleckého dokazovania, po ktorom došlo matkou k späťvzatiu návrhu. Rovnako k odročeniu pojednávania za účelom nariadenia znaleckého dokazovania

došlo v konaní o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode. Otec vyjadril nesúhlas so zastavením konania v predmetnej veci. Poukázal na napätie medzi rodičmi ohľadne dohodnutia úpravy styku, vytkol matke, že nedodržiava dohodnuté časy odovzdania maloletého (musí čakať niekedy aj viac ako hodinu) a vyslovil požiadavku skoršieho odovzdania maloletého z dôvodu cestovania do miesta jeho pobytu.

10. S ohľadom na protichodný záujem účastníkov konania na ďalšom priebehu konania súd postupoval v zmysle § 29 CMP a dospel k záveru, že späťvzatie návrhu matky, ako navrhovateľky, je dôvodné. Súd v prvom rade prihliadol na dispozičné oprávnenie matky, ktorá bola iniciátorkou súdneho konania. Ďalej skúmal, či v súlade s § 29 ods. 2 CMP nie sú dané dôvody, pre ktoré je potrebné v konaní pokračovať. Za tým účelom súd posudzoval, čo viedlo matku k podaniu návrhu a posúdil účelnosť a nevyhnutnosť pokračovať v konaní. Matka podala návrh v predmetnej veci na základe odlúčenia a odsťahovania sa spolu s maloletým zo spoločnej domácnosti. Je zrejmé, že v čase podania návrhu sa rovnako ako otec a maloletý, nachádzali v právnej a faktickej neistote o rodinnom smerovaní a o vzájomnom výkone rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Po uplynutí určitej doby matka svoj postoj o ďalšom rodinnom napredovaní ustálila a podala dňa 24.10.2017 návrh na rozvod manželstva a s tým spojenú úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému na čas po rozvode. Vo vzťahu k vyriešeniu ich rodinnoprávneho vzťahu tak simultánne prebiehajú dve súdne konania, ktorých predmet dokazovania vo vzťahu k výkonu rodičovských práv a povinností je v zásade totožný. Z toho vyplýva, že účelom podania prvého návrhu matkou (v danej veci) bolo dosiahnutie určitej istoty pri výkone rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a účelom podania návrhu na rozvod manželstva bolo zjavne definitívne vyriešenie rodinnej situácie, manželskej krízy a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode. Vo vzťahu ku konaniu v predmetnej veci však matka s odstupom času, vzájomnou komunikáciou a nastolením určitých podmienok výkonu rodičovských práv a povinností, dospela k záveru, že „do rozvodu manželstva“ nie je medzi rodičmi potrebné upraviť výkon rodičovských práv a povinností. S týmto záverom sa súd napriek argumentácii otca stotožnil a zistil, že ďalšie pokračovanie v konaní, nie je potrebné. Z obsahu spisu jednoznačne vyplynulo, že medzi rodičmi prebieha určitá miera komunikácie vo vzťahu k starostlivosti o maloleté dieťa. Otec nespochybňuje starostlivosť matky o maloletého, prispieva na výživu maloletého výživným, ktoré matka nenamieta. Styk otca s maloletým prebieha v pravidelných intervaloch, otec s maloletým trávi voľný čas, venuje sa mu voľnočasovými aktivitami a matka mu v styku s maloletým nebráni. Maloletý si už zvykol na stanovené pravidlá styku. Rodičia sa dohodli na tom, u koho bude maloletý vedený v pediatrickej ambulancii. Rovnako sa boli spôsobilí dohodnúť na tom, kde bude maloletý navštevovať predprimárne vzdelávanie. Bez ingerencie súdu tak dochádza k reálnemu výkonu rodičovských práv a povinností oboch rodičov, hoci je naďalej predmetom dokazovania a rozhodnutia v konaní o rozvod manželstva. Je zrejmé, že k výkonu rodičovských práv a povinností dochádza v zásade vždy na základe vzájomných kompromisov a ústupkov. Predmetom dokazovania v konaní o starostlivosti o maloleté dieťa však nie je posúdenie, ktorý z rodičov robí väčšie ústupky a kompromisy. Súd v rozhodovaní sa zameriava na to, či je maloletému poskytovaná potrebná starostlivosť a prihliada na záujem dieťaťa. Súd nie je rozhodca vo vzájomnom spore rodičov pri komunikácii, kto komu zavolať, nezdvíhať telefón, ozval sa neskoro a pod. To nie je predmetom konania. Obidvaja rodičia si musia uvedomiť, že kvalita života maloletého dieťaťa, jeho rozvoj a priaznivý vývoj, závisí aj od kvality rodičovského vzťahu, komunikácie rodičov a ich vzájomného vystupovania pred maloletým. Súd si uvedomuje, že je to v určitých situáciách obtiažne, avšak rodičia by sa mali pri výkone rodičovských práv odpútať od manželského vzťahu, ich nezhôd ako manželov a mali by svoju pozornosť zamerať na to, aby boli spoločne dobrými rodičmi pre maloleté dieťa, aj keď nežijú v spoločnej domácnosti. Už to predstavuje pre maloletého určitý nedostatok, avšak ten sa dá v čo najväčšej miere kompenzovať kvalitným prístupom oboch rodičov, ktorí sa budú vzájomne rešpektovať a nie proti sebe bojovať. Rodičia musia pri výkone rodičovských práv a povinností upustiť od osobných ambícií a uprednostniť záujem maloletého dieťaťa. Nesúhlas otca so späťvzatím návrhu síce je jeho právom, avšak nekorešponduje s potrebou stabilizovania ich právneho vzťahu a najmä nie v záujme maloletého dieťaťa. Z hľadiska účelnosti súd totiž pomerovoľ stav oboch konaní. V obidvoch konaniach bolo odročené pojednávanie za účelom nariadenia znaleckého dokazovania totožného obsahu. Možno uzavrieť, že obe konania sú v rovnakom štádiu dokazovania, avšak súd nepovažuje za účelné a hospodárne, aby súčasne bolo vykonávané znalecké dokazovanie aj v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností a rovnako v konaní o rozvod manželstva. Nie je v záujme maloletého dieťaťa, aby sa podrobovalo dvom v podstate totožným znaleckým úkonom. S týmto názorom sa stotožnil aj otec, ktorý žiadal, aby súd z dôvodu hospodárnosti konania znalecké dokazovanie nevykonával. Asi však uniklo jeho pozornosti, že pokiaľ netrvá na vykonaní znaleckého

dokazovania, ktoré sám považoval v konaní za potrebné, nebolo by možné rozhodnúť vo veci samej, a to pre nedostatočné zistenie skutkového stavu. V tomto smere je jeho argumentácia kontraproduktívna k nesúhlasu so zastavením konania. Nesúhlas otca so zastavením konania z uvedených dôvodov posúdil súd ako tendenčný a preto naň neprihliadol.

11. Súd v konaní o rozvod manželstva má zrejme prejudiciálne ustálenú otázku rozvodu manželstva, od ktorej sa odvíja rozhodnutie o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému na čas po rozvode. Inak by v konaní o rozvod nebolo odročené pojednávanie za účelom nariadenia znaleckého dokazovania. Preto by nebolo účelné, aby súd ďalej konal, nenariadil znalecké dokazovanie a súčasne čakal na výsledky znaleckého dokazovania v konaní o rozvod manželstva. Možno totiž predpokladať, že po vykonaní znaleckého dokazovania v konaní o rozvod manželstva už súd bude mať dostatočne zistený skutkový stav pre rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode. Rozhodnutie v konaní o rozvod manželstva by tak pravdepodobne predchádzalo rozhodnutiu v danej veci, ktoré by v dôsledku rozhodnutia v konaní o rozvod stratilo opodstatnenie.

12. Pokiaľ otec namietal nedodržiavanie času odovzdania maloletého a nedostatočnú komunikáciu zo strany matky, súd poukazuje na to, že to nie sú dôvody, pre ktoré by mal súd pokračovať v konaní vo veci samej. Súd apeluje na matku, aby dodržiavala vzájomnú dohodu s otcom a odovzdávala mu maloletého včas, a to aj z dôvodu cestovania maloletého do miesta posledného spoločného bydliska rodičov. Pokiaľ však otec namietal, že mu nevyhovuje čas odovzdávania maloletého, má možnosť požiadať o dočasnú úpravu styku s maloletým cestou neodkladného opatrenia, ktorú však neúspešne využil. Súd poukazuje na právny názor, ktorý zaujal Okresný súd Banská Bystrica v uznesení č. k. 32P/240/2017-107 zo dňa 20. 11. 2017, podľa ktorého „...rozsah prebiehajúceho styku zodpovedá štandardu a zaužívanej súdnej praxe pri úprave styku neodkladným opatrením.... Otcom navrhovaný rozsah styku, ktorý žiadal, aby bol upravený neodkladným opatrením, nezodpovedá rozsahu dočasnej úpravy, prekračuje jeho rámec, pretože pri úprave styku neodkladným opatrením súd len zabezpečí stretávanie sa oprávneného rodiča s maloletým dieťaťom v nevyhnutnej miere tak, aby nedošlo k strate citovej väzby, vzájomnej náklonnosti, čo v danom prípade je zabezpečené.....Súd vo vzťahu k otcovi tiež považuje za nutné uviesť, že neodkladné opatrenie neslúži na zabezpečenie jeho rozsahu styku s maloletým podľa jeho predstáv, túžob a želaní.“ V tej súvislosti súd dodáva, že matka je v pracovnom pomere, a zjavne má záujem aj s ohľadom na vek maloletého, aby dochádzalo k osobnému odovzdávaniu maloletého otcovi. Je tak vhodné, aby otec rešpektoval čas odovzdávania, ktorý si vzájomne s matkou nastavili a tiež je potrebné, aby tento čas matka dodržiavala.

7. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní musí byť popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže byť rozšírený len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci (§ 62 Civilného mimosporového poriadku).